

Veelgeliefden,

in de kersttijd vieren we de geboorte van Jezus en we hebben hierover in het Evangelie twee berichten: een bij Mattheüs en een bij Lukas. Het is heel vruchtbaar om beide verhalen met elkaar te vergelijken en te zoeken naar de overeenkomsten en de verschillen. Ze zijn heel goed in elkaar te schuiven. Mattheüs vertelt vooral vanuit Jozef die in dromen de weg gewezen kreeg. Lukas verhaalt vooral vanuit Maria. Na de geslachtslijst vermeldt de evangelist Mattheüs vijf gebeurtenissen, die alle vijf verwijzen naar het Oude Testament: *opdat in vervulling zou gaan*. Op deze wijze beschrijft sint Mattheüs wie Jezus is. Het tweede verhaal is het langste en we hoorden het zojuist in het Evangelie: het gaat over de wijzen uit het oosten. Heel opvallend is de vraag van de wijzen aan koning Herodes: *Waar is de pasgeboren koning der Joden?* (Mt. 2,2) De koning der Joden. Koningen zijn normaal koning van een land, niet van een volk. De term *koning der Joden* komen we op het eind van het evangelie opnieuw tegen en wel driemaal, waar het als een bespotting en opschrift gebruikt wordt. (Mt. 27,11.29.37) Het is de titel die niet de Joden (zie Mt. 27,42: koning van Israël) maar de heidenen (de wijzen, de soldaten en Pilatus) gebruiken. De wijzen vragen naar de plaats van de geboorte, maar Herodes, de politieke leider van het volk, ondervraagt de wijzen ‘nauwkeurig’ naar het tijdstip. Toch onderneemt hij zelf geen actie en wacht af.

We zien dat bij Mattheüs alles geleid en gepland was *opdat in vervulling zou gaan*. Hij legt de nadruk op de goddelijke voorzienigheid waardoor in Jezus alle profetieën vervuld zullen worden. Jozef krijgt de weg gewezen *door een engel van de Heer* (1,20; 2,13.19) en wordt *van Godswege ingelicht* (2,22). De dromen van Jozef zijn als het ware het communicatie-kanaal met God. Mattheüs heeft oog voor de vervulling van profetieën uit het verleden, terwijl Lukas meer op het heden en de toekomst in gericht.

Mattheüs beschrijft ook diverse tegenstellingen, die Lukas verder uitwerkt. Tegenover de Joodse koning Herodus staan de heidense wijzen, die later ook koningen werden genoemd om in hen de aanbidding van de heidense volkeren te kunnen zien: uit Azië, Afrika en Europa. Mattheüs lijkt eerder te willen wijzen op een tegenstelling van de politieke macht van Herodes en de niet-politieke van de wijzen. Tussen het rijke Jeruzalem en het arme Bethlehem. Tussen de elite en de gewone mensen. Tussen onheil en heil. Tussen de gewone geschiedenis en de heilsgeschiedenis. Deze tegen-stellingen komen bij Lukas nog sterker terug.

God heeft er voor gekozen om onder gewone mensen geboren te worden en is meer gericht op de eenvoudigen, armen, de gewone mensen. De armen spelen de hoofdrol: Zacharias en Elisabeth, die zonder nageslacht waren; Maria de eenvoudige maagd uit Nazaret, de herders, Johannes de Doper, Simeon, Anna.

De houding van de wijzen kan ons iets leren over onze eigen roeping, welke dit ook is: de algemene roeping tot heiligheid of de speciale tot het priesterschap of religieus leven. Steeds weten we ons geroepen door de Heer, maar de weg die Hij met ons gaat, ontvouwt zich gaandeweg. Zo zijn de drie wijzen vol blijdschap op weg gegaan. Ze hadden hun voorstellingen over de koning der Joden, een koning die goud, wierook en mirre waard is. Maar in Jeruzalem aangekomen, blijken hun verwachting niet uitgekomen, althans op de wijze waarop zij dachten dat het zou gebeuren. Ze moeten buigen in nederigheid, afzien van hun eigen inzichten om de ware Koning der Joden te vinden, in een kribbe, in armoede, in eenvoud. Ook Maria is zo'n weg gegaan. Ze wist zich in haar weg met God door de maagdelijkheid gebonden en de Heer ging een andere, diepere weg waardoor ze een maagdelijke Moeder kon worden. Het is haar nederigheid en vertrouwen op de goddelijke voorzienigheid die haar open maakt voor deze weg, een weg die totaal verschilde van wat ze zich had voorgesteld en zelf had verwacht. En toch sprak ze haar fiat uit.

Ook in onze roeping gaan we vol blijdschap op weg. Durven we er dan open voor te staan dat de weg die de Heer vraagt, niet volledig overeenkomt met wat wij verwachten en willen? In nederigheid moeten we dan de concrete situatie accepteren die immers mede bepaald wordt door onze beperkingen en de mogelijkheden van de omstandigheden. Vertrouwen we dan op de goddelijke voorzienigheid of gaan we liever eigenwegen?

De wijzen hebben hun eigen voorstelling los kunnen laten en hebben het kind in de kribbe kunnen herkennen als de ware Koning der Joden. Zijn ook wij bereid om onze eigen voorstellingen los te laten, zodat God ook ons kan verrassen en wij niet onze eigen weg maar die van de Heer kunnen gaan? Zeggen wij met Maria: fiat mihi.